

КАД ЕЛЕГИЈА ПРЕРАСТЕ У БАЈКУ

Верујете ли у Бајке?

Верујете ли у неиспричане Приче?

Верујете ли у свој властити, никада досањани Сан?

Верујете ли, да неко може, да нас помоћу својих дела води у никад доречен, а вечито упитан други облик комуникације, који је условно речено, ван нашег објективног васпитања чула.

Примају ли то наша Чула понуђен садржај, или никада не одреагују на то? Уметност се може се тумачити на разне начине, као изазов, као симболика, као визуелна асоцијација, као новоуспостављени ред ствари, али ... ..

Војвођанска равница у оном свом елегичном представљању може лако да прерасте у бајковите приказе и један хијерархијско - партенонски ред нестварних, а опет пријемчљивих слика.

Ако којим случајем обични посматрач делимично закорачи у овај, данас нам понуђен свет - видеће прикривени или откривени разлог преточен у Салаш, за тренутак ће успети да постане власник кључа који га отвара али никад до краја ... ..

Фале нам врата разумевања.

Иза и испред тих врата може се налазити читав свет заоставштине једне елегично - равничарске културе.

Мој први сусрет са делима широких и широкоградних пејзажа, доживео сам као најлепши сплет колористички згуснутих простора, површина, облика и под тим налетом, ја сам затворених очију потражио неко, опет на крају само мени блиско, уснуло тло новог Сна.

Сна, који ствара осећај блискости, нечег личног, никако обичног, и свакодневног.

У овој Бајци, видим доследност сопственој визији, разноврсности мотива, које су из реалног света преношене на платно, непрестано инсистирајући на боји, слажући потезе као својеврсну слагалицу рујних, плавих, зелених, смарагдно белих тонова, вешто нас уводећи у свет својих емоција и визија.

Пролазећи кроз тај занос, тајанственост, а опет јасни приказ, указана нам је пажња на ауторкину искрену потребу да се емоције учине видљивим.

Можда се то може најбоље препознати на наглашеним потезима и густим слојевима боја, где се у посматрачу савладава отпор објектима своје перцепције и подчињава својим естетским преокупацијама. Доживљавајући природу преко себе, ова Бајка је понизно и изнова ствара, крајње једноставним средствима. Она нас ненаметљиво и тихо позива у свој свет мира и блаженства, да га својим емоцијама и ми доживимо, а то ће бити довољно, под условом да искрено прихватимо тај неми дијалог.

Тема је исконска.

Тема непрестано тражи савршенство, идеал, склад.

Тема говори сама за себе!

У овим, више него вештим захватима транспонованја на платно, педантна реалистичност и помало бајковита наива у интерпретацији, временом је попримала додатну колористичку вредност која је статичне дрвореде претварала у живописне статуе, попут оних са импресионистичких форми. Изворни призори добили су тако призив различитости захваљујући новим тоналитатима, а сам потез којим је боја наносена, пружио им је дотад непознату динамичност, која насупрот свему доноси смирај.

Овај сегмент који опажем, из општег колективног културног сећања, само је један тематски фрагмент у "сликарству војвођанског сна", док други такође представља део сећања, али личнијег: сећања везаног за стварне, и данас постојеће пејзаже.

То су пејзажи приказани кроз поглед замагљених олби, из којих је управо испијено вино, у којима главну улогу има онај гранични предео на сукобу статичног крова и вечно немирне крошње дрвећа.

Пределу су стварни, али у исто време ова линија условног сукоба омогућава им ону универзалност коју у себи носи исконска моћ природе да ствара и обликује.

Ликовни приступ у којем преовладава мета-језик израза везаних за суштинске вредности равнице и водене масе, и оног митског остатка Панонског мора, сукобљава се на кривудавај граници тог истог мора преточеног у реку и облака ћудљивог и понекад само ћутљивог, променљиве природе, под дејством моћних сила.

Чудесно одвајање мотива ових пејзажа од њиховог конкретног предлошка је, ништа друго, до уздицање до универзалних вредности мета-пејзажа.

Све ово дефинитивно помера границу поетике било ког песника у корист сликарског стварања, тако да уместо сликарски обрађене линије или површине, тежиште уметниковог рада постају простори и структуре, облици и материје који могу да изразе исконску, архетипску суштину приказаног војвођанског идиличног сна.

Образлажући те вредности, ова уметничка дела представљају велику отворену књигу у којој сваки пажљиви читалац може да открије своју поруку. Треба само да научи да распознаје слова и знакове који му стоје на располагању. Као што читав свет, све што су природа и човек створили представља неисцрпан систем магијских знакова, тако и ова дела нуде безброј нивоа тумачења или уметничког процеса.

Добри људи ће сопственим снагама проникнути у богатства древних сликарских ритуала, али и у систем уметниковог поимања света и на тај начин ће спознати поруку само њему намењену.

Сад, ваљда препознајемо елегичне тонове и у Срећи ... ..

Сад их налазимо и у нама ... ..

Сад смо на пједесталу једног равног света коначно пронашли уснули рељеф Лепоте и Љубави ... ..

Константин Данил, Браћа Марковић, Иаков Орфелин, Теодор Илић Чешљар,
Теодор Крачун, Никола Нешковић, Крстићи, Ђура Јакшић, Јанић ... ..

Идемо даље, Богови војвођанске кичице ... ..

Овде је један од Вас ... ..

Ово је нови Војвода Војводине ... ..

О чика Сави је реч!

А, Ви?

Ви размислите још једном!

Да ли верујете у Бајке?

Игор Савићевић